

गाथिनो विश्वामित्रः। इन्द्रः। गायत्री

उप नः सुतमा गहि सोममिन्द्र गवाशिरम्। हरिभ्यां यस्ते अस्मयुः ॥ ३.०४२.०१

हरिभ्याम्- प्राणप्रतीकाश्वाभ्याम्। ते- त्वदर्थम्। सुतम्- निष्पन्नम्। गवाशिरम्-
चिद्रश्मिमिश्रितम्। नः- अस्माकम्। सोमम्- रसम्। इन्द्र- परमेश्वर। अस्मयुः- अस्मत्कामः
सन्। उप- अन्तिकम्। आ गहि- आगच्छ ॥१॥

तमिन्द्र मदमा गहि बर्हिःष्ठां ग्रावभिः सुतम्। कुविन्वस्य तृष्णवः ॥ ३.०४२.०२

इन्द्र- परमेश्वर। ग्रावभिः- स्थैर्योपलक्षितपाषाणैः। सुतम्- निष्पन्नम्। बर्हिःष्ठाम्- वृद्धम्। तम्।
मदम्- रसं प्रति। इन्द्र- परमेश्वर। आ गहि- आगच्छ। कुवित्- प्रभूतं यथा भवति तथा। नु-
क्षिप्रम्। अस्य- अनेन रसेन। तृष्णवः- तृप्तो भव ॥२॥

इन्द्रमिथा गिरो ममाच्छागुरिषिता इतः। आवृते सोमपीतये ॥ ३.०४२.०३

इत्था- एवम्। इतः- अस्मात् स्थानात्। मम- मे। गिरः- वाचः। इषिताः- प्रेरिताः। आवृते-
आवर्तनाय। सोमपीतये- रसानुभवाय। इन्द्रम्- परमेश्वरम्। अच्छ- अभिलक्ष्य। अगुः-
अगच्छन् ॥३॥

इन्द्रं सोमस्य पीतये स्तोमैरिह हवामहे। उक्थेभिः कुविदागमत् ॥ ३.०४२.०४

सोमस्य पीतये- रसानुभूतये। इन्द्रम्- परमेश्वरम्। स्तोमैः- मन्त्रैः। इह- अत्र। हवामहे-
आह्वयामः। उक्थेभिः- मन्त्रैः। कुवित्- बहुवारमाहूतः सन्। आगमत्- आगच्छतु ॥४॥

इन्द्र सोमाः सुता इमे तान्दधिष्व शतक्रतो। जठरै वाजिनीवसो ॥ ३.०४२.०५

शतक्रतो- अनन्तप्रज्ञ । इन्द्र- परमेश्वर । वाजिनीवसो- अन्नसम्पद्युक्त । इमे- एते । सोमाः- रसाः ।
सुताः- निष्पन्नाः । तान् । जठरे- उदर इत्याधिभौतिके । हृदय इत्यध्यात्मिके । एष रारन्तु ते हृदीति
श्रुतेः । दधिष्व- धारय ॥५॥

विद्वा हि त्वा धनंजयं वाजेषु दधृषं कवे । अधा ते सुम्रमीमहे ॥ ३.०४२.०६
त्वा- त्वाम् । धनञ्जयम्- सम्पज्जेतारम् । वाजेषु- युद्धेषु । दधृषम्- प्रगल्भम् । जिघृषा प्रागल्भ्ये ।
कवे- क्रान्तदर्शिन् । विद्वा- जानीमः । अध- तस्मादेव । ते- तव । सुम्रम्- आनन्दम् । ईमहे-
याचामहे ॥६॥

इममिन्द्र गवाशिरं यवाशिरं च नः पिब । आगत्या वृषभिः सुतम् ॥ ३.०४२.०७
इन्द्र- परमेश्वर । इमम्- एतम् । गवाशिरम्- चिद्रश्मियुक्तम् । यवाशिरम्- भोगयुक्तम् । नः-
अस्मत्कल्पितम् । सुतम्- रसम् । वृषभिः- वर्षकैः प्राणाश्वैः । आगत्य । पिब- अनुभव ॥७॥

तुभ्येदिन्द्र स्व ओक्वे सोमं चोदामि पीतये । एष रारन्तु ते हृदि ॥ ३.०४२.०८
इन्द्र- ईशनाधिदैवत । स्वे- स्वकीये । ओक्वे- सद्ने । तुभ्य- त्वदर्थम् । सोमम्- रसम् । पीतये-
अनुभूतये । चोदामि- चोदयामि । ते- तव । हृदि- हृदये । एषः- अयं रसः । ररन्तु- रमताम् ॥८॥

त्वां सुतस्य पीतये प्रत्नमिन्द्र हवामहे । कुशिकासौ अवस्यवः ॥ ३.०४२.०९
कुशिकासः- लब्धभूमिकाः । अवस्यवः- रक्षाकामा वयम् । इन्द्र- परमेश्वर । सुतस्य पीतये-
रसानुभूतये । प्रत्नम्- पुराणम् । त्वाम्- भवन्तम् । हवामहे- आह्वयामः ॥९॥